

2

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Decizia nr. 3462

Dosar nr. 367/2/2014

Ședința publică din 4 noiembrie 2015

Președinte:	Iuliana Măiereanu	- Judecător
	Adriana Gherasim	- Judecător
	Claudia Vișoiu	- Judecător
	Miron Cornel Olaru	- Magistrat-asistent

S-a luat în examinare recursul declarat de reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva sentinței civile nr. 2004 din 23 iunie 2014 a Curții de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal făcut în ședință publică a răspuns recurentul-reclamant Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, reprezentat de consilier juridic [REDACTED] lipsind intimatul-pârât Pricop Gheorghe.

Procedura de citare legal îndeplinită.

Magistratul-asistent a prezentat referatul cauzei, învederând faptul că, în urma procedurii de filtrare prevăzute de art. 493 Cod procedură civilă, recursul a fost admis în principiu în ședința camerei de consiliu din 27 mai 2015.

Nemaifiind cereri de formulat, Înalta Curte constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul reclamantului asupra recursului.

Recurentul-reclamant, prin consilier juridic, solicită admiterea recursului, casarea hotărârii atacate și rejudecarea cauzei, în sensul admiterii acțiunii, arătând că sunt îndeplinite cumulativ condițiile prevăzute de art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008. Solicită a se avea în vedere argumentele prezentate pe larg în cererea de recurs.

ÎNALTA CURTE,

Asupra recursului de față;

I. Circumstanțele cauzei

1. Obiectul acțiunii deduse judecării

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, la data de 22 ianuarie 2014, reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a solicitat ca prin hotărârea ce se va pronunța să se constate existența calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârâțul Pricop Gheorghe.

2. Hotărârea primei instanțe

Prin sentința civilă nr. 2004 din 23 iunie 2014, Curtea de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a respins acțiunea formulată de reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității în contradictoriu cu pârâțul Pricop Gheorghe, ca neîntemeiată, și a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor O.U.G. nr. 24/2008, invocată de către pârât.

3. Calea de atac exercitată în cauză

Împotriva sentinței civile nr. 2004 din 23 iunie 2014 a Curții de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, a formulat recurs reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, criticând-o pentru nelegalitate.

Recursul declarat de reclamant s-a întemeiat pe dispozițiile art. 488 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă, republicat, în temeiul cărora s-a solicitat casarea hotărârii recurate și rejudecarea cauzei, în sensul admiterii acțiunii și constatării calității de colaborator al Securității în privința pârâtului Pricop Gheorghe.

În motivarea cererii de recurs, reclamantul a arătat, în esență, următoarele:

Numele conspirativ Gavrilescu Gheorghe i-a fost atribuit pârâtului în procesul recrutării, astfel cum reiese din Raportul asupra modului cum a decurs recrutarea ca și colaborator a soldatului Pricop P. Gheorghe, datat 18.08.1973.

Deși angajamentul semnat de pârât nu există la dosar, legiuitorul nu distinge după cum, în astfel de cauze, există sau nu angajament, stabilirea

calității de colaborator al Securității având în vedere, exclusiv, îndeplinirea condițiilor referitoare la conținutul și la posibilele efecte ale informațiilor furnizate Securității.

Referirea la persoana a treia din notele informative în care se furnizează informații despre o persoană cu același nume ca al pârâtului, este o metodă des folosită în redactarea informațiilor despre relațiile colaboratorului sau la redarea în scris a discuțiilor purtate de către colaborator cu persoanele care făceau obiectul delatiunilor sale.

Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a probat pretențiile sale, „inclusiv identitatea persoanei pârâtului cu presupusul colaborator indicat în acțiune”, prin înscrisurile atașate cererii în constatarea calității de colaborator a intimatului-pârât, introdusă în temeiul art. 11 din O.U.G. nr. 24/2008.

Instanța de fond în mod eronat a reținut că nu sunt întrunite cumulativ condițiile prevăzute de art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, fiind îndeplinită atât condiția de fond, cu privire la denunțarea unor atitudini potrivnice regimului comunist, cât și condiția referitoare la vizarea încălcării unor drepturi fundamentale.

4. Apărările formulate de intimatul Pricop Gheorghe.

Prin întâmpinarea depusă în cauză, intimatul-pârât Pricop Gheorghe a solicitat respingerea recursului ca nefundat și menținerea hotărârii atacate ca fiind legală și temeinică, reiterând susținerile formulate pe parcursul soluționării cauzei în primă instanță.

5. Procedura de soluționare a recursului

5.1 Cu privire la examinarea recursului în completul de filtru

Raportul întocmit în cauză, în condițiile art. 493 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, republicat, a fost analizat în completul de filtru, fiind comunicat părților în baza încheierii de ședință din data de 18 februarie 2015, în conformitate cu dispozițiile art. 493 alin. (4) din Codul de procedură civilă, republicat.

Părțile nu au depus puncte de vedere referitor la concluziile raportului întocmit asupra admisibilității în principiu a recursului.

Prin încheierea din 27 mai 2015, completul de filtru a constatat, în raport de conținutul raportului întocmit în cauză, că cererea de recurs îndeplinește condițiile de admisibilitate și, pe cale de consecință, a declarat recursul ca fiind admisibil în principiu, în temeiul art. 493 alin. (7) din Codul

de procedură civilă, republicat, fixând termen de judecată pe fond a recursului.

II. Soluția instanței de recurs

Analizând actele și lucrările dosarului, sentința recurată în raport de motivul de casare invocat, Înalta Curte constată că este fondat recursul declarat de reclamant.

1. Argumente de fapt și de drept relevante

Motivul de nelegalitate invocat de recurentul-reclamant privind încălcarea și aplicarea greșită de către instanța de fond a prevederilor art. art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, este întemeiat.

În mod greșit instanța de fond a reținut că nu se poate stabili nicio legătură între numele conspirativ Gavrilescu Gheorghe și pârât, în condițiile în care nu există un angajament semnat de către acesta.

Din Nota de Constatate nr. DI/I/1663/27.06.2013 și înscrisurile atașate acțiunii (dosar rețea R 142937, vol. 1 - fila 27 din dosarul primei instanțe), rezultă că pârâtului i-a fost atribuit numele conspirativ Gavrilescu Gheorghe în procesul recrutării, semnând un angajament în acest sens.

Împrejurarea că, deși în Raportul asupra modului în care a decurs recrutarea pârâtului, datat 18.08.1973, se face mențiune despre semnarea de către pârât a angajamentului de colaborare, dar acest înscris nu se regăsește la dosar, este lipsită de relevanță din punct de vedere al legiuitorului, având în vedere că una dintre condițiile pentru constatarea calității de colaborator o reprezintă stricta furnizare de date și informații organelor de Securitate, care nu este condiționată de existența unui angajament scris sau a parcurgerii unei proceduri specifice de recrutare.

De asemenea, susținerea instanței de fond potrivit căreia persoana menționată în notele de informare drept Pricop Gheorghe, nu ar fi aceeași persoană cu pârâtul, este eronată.

Din analiza notelor informative datate 20.09.1977 și 23.02.1982 (filele 43 și 63 din dosarul cauzei), se observă că intimatul-pârât se referă la sine la persoana a treia, aceasta fiind o metodă utilizată în mod frecvent de către colaboratori pentru a reda în scris discuțiile purtate cu persoanele urmărite sau informațiile furnizate de către acestea.

În condițiile arătate, se constată că prin înscrisurile atașate cererii deduse judecății, recurentul-reclamant a probat identitatea persoanei pârâtului cu persoana indicată în acțiune drept colaborator al Securității.

Mențiunea înserată de reclamant în cuprinsul acțiunii în constatare, referitoare la contestarea de către pârât a scrisului sau a semnăturii din înscrisurile depuse în probațiune, nu denotă încălcarea principiului procesului civil, reglementat de art. 249 din Codul de procedură civilă, republicat.

Afirmația reclamantului are drept temei dispozițiile art. 301 alin. (1) teza I din Codul de procedură civilă, republicat, iar solicitarea de încuviințare a probei cu expertiză grafoscopică a fost formulată în ipoteza contestării de către pârât a înscrisurilor de care reclamantul a înțeles să se folosească în dovedirea pretențiilor sale.

În dezacord cu opinia exprimată de judecătorul fondului, instanța de control judiciar apreciază că în cauză sunt îndeplinite cumulativ condițiile prevăzute de art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, pentru a se constata calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

În cadrul acestei colaborări, intimatul-pârât a furnizat informații prin care a denunțat activități și atitudini potrivnice regimului comunist și care vizau îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Astfel, denunțarea unor atitudini potrivnice regimului comunist se regăsește în notele informative întocmite de intimatul-pârât, prin care a semnalat nemulțumirea unor persoane față de mărirea prețurilor, de situația aprovizionării cu benzină a stațiilor Peco și de prețul ridicat al produselor agro-alimentare (notele informative datate 23.02.1982 și 27.06.1985).

De asemenea, prin notele informative datate 30.11.1987 și 27.04.1982, intimatul-pârât a furnizat informații cu privire la persoane care ascultau posturi de radio interzise sau colportau știrile difuzate de aceste posturi.

Este de notorietate faptul că în perioada respectivă comentariile negative referitoare la nivelul de trai și la măsurile dispuse de conducerea partidului reprezentau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, care a instaurat o politică restrictivă în toate domeniile, inclusiv în cel alimentar.

De asemenea, ascultarea posturilor de radio interzise și în primul rând, a postului Europa Liberă, care critica abuzurile regimului comunist, constituia un act de sfidare la adresa regimului, motiv pentru care, autoritățile încercau, prin orice mijloace, să limiteze audierea emisiunilor difuzate de aceste posturi.

Toate notele analizate mai sus demonstrează că informațiile furnizate de intimatul-pârât se circumscriu reperelor stabilite de statul comunist ca fiind activități sau atitudini potrivnice regimului comunist, întrucât aceste denunțuri aveau urmări asupra persoanelor în cauză și erau incompatibile cu principiile moralei publice într-o societate democratică.

Înalta Curte apreciază că în speță, este îndeplinită și cea de-a doua condiție prevăzută de art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, deoarece furnizarea acestor informații organelor de securitate a expus persoanele în cauză unor consecințe negative, vizând îngrădirea unor drepturi și libertăți fundamentale ale omului.

Prin vizarea îngădirii unor drepturi, în sensul arătat de textul legal în discuție, nu se urmărește încălcarea efectivă a acestor drepturi, fiind suficientă expunerea persoanelor denunțate unor posibile acțiuni informative ale Securității.

Prin furnizarea acestor informații, intimatul-pârât a conștientizat că asupra persoanelor la care s-a referit în notele informative urmează să se desfășoare o acțiune de investigare din partea Securității, care presupunea obținerea de noi informații cu privire la persoanele respective, fără acordul acestora.

Astfel, urmare a celor consemnate de pârât în notele informative, organele de Securitate au dispus măsuri de verificare a persoanelor urmărite și dirijarea de informatori în vederea îndeplinirii acestor măsuri.

În condițiile arătate, informații în legătură cu opiniile și viața privată a unor persoane au fost divulgate Securității, fiind evidentă încălcarea dreptului la libera exprimare și a dreptului la viață privată, prevăzute de Constituția României din 1965 și de Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

2. Temeiul legal al soluției adoptate în recurs

Pentru considerentele expuse, reținând incidența motivului de casare prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă, republicat, în temeiul dispozițiilor art. 20 din Legea nr. 554/2004 și art. 496 alin. (2) din Codul de procedură civilă, republicat, Înalta Curte va dispune admiterea recursului declarat de reclamant, casarea hotărârii atacate și rejudecând cauza, va admite acțiunea și va constata calitatea de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârâtul Pricop Gheorghe.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
D E C I D E**

Admite recursul declarat de reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva sentinței civile nr. 2004 din 23 iunie 2014 a Curții de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Casează sentința recurată și, rejudecând, admite acțiunea formulată de reclamantul C.N.S.A.S. și constată calitatea pârâtului Pricop Gheorghe de colaborator al Securității.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 4 noiembrie 2015.

JUDECĂTOR,
I.Măiereanu

JUDECĂTOR,
A.Gherasim

JUDECĂTOR,
C.Vișoiu

MAGISTRAT ASISTENT,
M.C. Olaru

Red. I.M.
4 ex.
Jud. fond C.M.F.